

ת"פ 14414/08/15 - מדינת ישראל, המאשימה נגד גהאד רשיד, הנאשם

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 14414-08-15 מדינת ישראל נ' רשיד

בפני
בעניין: כבוד השופט אברהם הימן
מדינת ישראל - המאשימה

נגד
גהאד רשיד - הנאשם

גזר דין

הרקע.

הנאשם הודה בעובדות כתב האישום והורשע על פי הודייתו בעבירה של כניסה לישראל שלא כחוק לפי סעיף 12 (1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952. על פי עובדות כתב האישום, בהן הודה הנאשם, תושב יאטה, שביום 5.8.15 בשעה 15:20 נסע הנאשם יחד עם אחרים במשאית עד לשער הכניסה לנמל התעופה בן גוריון. במעשיו המתוארים, שהם הנאשם בישראל וזאת מבלי שהיה בידו אישור שהייה או עבודה כדין.

ביום 2.2.16 ניתנה הכרעת הדין ואף נשמעו טיעונים לעונש.

טיעוני הצדדים לעונש.

באת כוח המאשימה הגישה גיליון הרשעות קודמות של הנאשם והעתק מגזר דין שניתן נגדו בת"פ 53155-03-15 מדינת ישראל נ' רשיד [מיום 30.3.15] (להלן - "התיק האחר") (סומנו טל/1, טל/2), ועתרה להפעיל כנגד הנאשם את עונש המאסר על תנאי שהושת עליו בגזר הדין האמור ובנוסף להשית עליו עונש מאסר כך שבמצטבר יעמוד על שלושה חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי וקנס. בטיעוניה הדגישה את החומרה שבמעשה משום הפגיעה בריבונותה של המדינה ובביטחונה, במיוחד נוכח המצב הביטחוני השורר במדינה כיום, ומשום שהנאשם ביצע את העבירה כאשר מאסר על תנאי תלוי ועומד נגדו ותוך שהוא אינו ירא מן הדין. לשיטת באת כוח המאשימה כל שיקולים אלה מצדיקים קביעת מתחם ענישה שבין חודש מאסר בפועל לבין שישה חודשי מאסר בפועל, מתחם מחמיר מהמתחם שהיה מקובל קודם שהוחמר המצב הביטחוני.

בא כוח הנאשם ביקש לדחות את עמדת המאשימה לפי שלשיטתו ובהתאם להלכה שנקבעה ברע"פ 3677/13 **אלהרוש נ' מדינת ישראל** [ניתן ביום 9.12.14] (להלן- "עניין אלהרוש") מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין חמישה חודשי מאסר בפועל. בא כוח הנאשם טען כי יש להתחשב בכך שהנאשם בן 26, הודה בעבירה בודדת של כניסה לישראל שלא כחוק ללא שביצע עבירות נלוות, וכן להתחשב במצבו הבריאותי, בכך שהתייצב לדיון, בנסיבותיו המשפחתיות ובכך שעברו הפלילי אינו מכביד. כמו כן טען כי כניסתו של הנאשם לתחומי המדינה נעשתה על רקע מצוקה כלכלית קשה, כאשר משפחתו מונה 11 נפשות, וכי האיזון הראוי בין כל אלה מוביל לכך כי יש להעמיד עונשו של הנאשם על הארכת המאסר על תנאי לצד קנס. בא כוח הנאשם הפנה בטיעונו לרע"פ 3242/13 **ג'ראדא'ת נ' מדינת ישראל** [ניתן ביום 9.12.14, פורסם בנבו] וכן לת"פ 38118-11-14 **מדינת ישראל נ' מחבוב** [ניתן ביום 15.6.15] (להלן- "תיק ראשל"צ") ולת"פ 12030-06-13 **מדינת ישראל נ' שיקאת** [ניתן ביום 14.10.13] (להלן- "תיק רמלה").

דין והכרעה.

הנאשם שלפני הודה והורשע בביצוע עבירה של כניסה לישראל שלא כדין ביום 5.8.15 (להלן גם- "עבירת שב"ח"). המדובר בעבירה אחת ללא עבירות נלוות. באותה העת היה תלוי ועומד כנגד הנאשם מאסר על תנאי בר הפעלה של חודשיים, אשר הוטל עליו בגזר דינו של בית משפט השלום ברמלה בתיק האחר, ביום 30.3.15, לאחר שהודה והורשע בעבירה של שהייה בלתי חוקית בישראל. מתוך גיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם עולה כי לחובתו הרשעה קודמת בגין עבירה זהה משנת 2010, בגינה אף הוטל עליו מאסר בפועל.

בא כוח המאשימה סבורה כי נוכח המצב הביטחוני בימים אלה יש להרחיב מתחם העונש ההולם ולקבוע כי הרף התחתון עומד על עונש של מאסר בפועל בן חודש ימים. לשיטתה אף קודם שהוחמר המצב הביטחוני עמד מתחם הענישה בגבול התחתון על עונש של מאסר בפועל.

לעומתה, סבור בא כוח הנאשם כי הואיל והעבירה של כניסה ושהייה בלתי חוקית בתחומי מדינת ישראל בוצעה על רקע מצוקה כלכלית קשה ושלא בהקשר ביטחוני, מתחם העונש ההולם הוא זה שנקבע בעניין אלהרוש.

בעניין אלהרוש נקבע כי מתחם העונש ההולם לעבירת שב"ח לצרכי פרנסה שנעברה לראשונה בהיעדר עבירות נלוות לה יכול עונש מאסר שנע בין מאסר על תנאי לבין מאסר בפועל למשך חמישה חודשים, אשר יכללו הן את תקופת התנאי והן את תקופת המאסר בפועל. מתחם עונש הולם לקנס ינוע בטווח שבין 0 ש"ח לבין 2,000 ש"ח. אם לנאשם יש עבר פלילי, ובכלל זה עבירות שב"ח, ניתן להתחשב בכך במסגרת גזירת העונש "בתוך המתחם". כמו כן נקבע כי:

"...ניתן גם לערוך מתחם עונש הולם שונה - ושיקול הדעת בעניין זה נתון לבית המשפט הדין".

וכן כי:

"מידת החומרה של עבירת השב"ח נגזרת מהמצב הבטחוני. היא עשויה להשתנות עם שינוי העתים ואף עשויה להשתנות ממחוז למחוז. יש לבחון ולהתאים מעת לעת את מתחם העונש ההולם ואת העונש הראוי בתוך המתחם בגין עבירה זאת על פי תנאי הזמן והמקום, כך שאת מסקנתנו בפסק דין זה יש לבחון על רקע נסיבות ומצב בטחוני נתון".

הצדדים חלוקים אודות מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה בה הודה והורשע הנאשם, לפי שאין זו עבירה ראשונה ועל רקע השינוי לחומרה במצב הביטחוני בישראל. עיקר המחלוקת נוגע לגבולו התחתון של מתחם הענישה, לפי שליטת באת כוח המאשימה גבול זה צריך לעמוד על מאסר בפועל ואילו לשיטת בא כוח הנאשם גבול זה צריך שיעמוד על מאסר על תנאי.

חוק הכניסה לישראל נועד, בין היתר, להגן על ביטחונה של המדינה ועל ביטחונם של תושביה מפני כניסת גורמים שכוונתם לטרור או פשיעה. המצב הביטחוני הנוכחי, לצערנו, מוכיח כי לא ניתן להגן מפני פריצת הגבולות בצורה הרמטית וכי האיום הביטחוני עודנו נחלתנו. מדיניות הענישה מחייבת, אפוא, הרתעה ולפיכך גם ענישה ממשית. יחד עם זאת, אין להתעלם מהמציאות בה תושבי שטחים הנתונים במצוקה כלכלית והמבקשים למצוא מנת לחם נכנסים לתחומי המדינה שלא כחוק.

אני סבור כי בהתחשב בעקרון ההלימה ובשיקולים המנחים לקביעת מתחם הענישה כפי הקבוע בתיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, לרבות הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה- ביצוע העבירה על רקע מצוקה כלכלית קשה ושלא בהקשר ביטחוני- מתחם הענישה ההולם את מעשה העבירה הוא כפי שנקבע בעניין אלהרוש. את השיקולים בדבר ההכרח בהרתעת היחיד ובהרתעת הרבים משום המצב הביטחוני ובדבר עבר פלילי רלבנטי יש לשקול בגדרי מתחם הענישה. אני סבור אף כי יש במתחם זה לבטא גישה הדרגתית לפיה בנסיבות חיצוניות לביצוע העבירה שיש בהן להקל יתבטא העונש לפי הגבול התחתון ומזה הקל אל הכבד.

איני מקבל את עמדתו העונשית של בא כוח הנאשם לפיה ניתן לחרוג מגבולו התחתון של מתחם הענישה וחלף עונש של מאסר על תנאי להאריך עונש מאסר מותנה התלוי ועומד נגד הנאשם. סמכות בית המשפט להאריך התנאי קבועה בסעיף 56 לחוק העונשין. על פי סעיף זה האפשרות להאריך התנאי חלף הפעלת המאסר על תנאי טעונה "טעמים שירשמו" אם שוכנע מהנסיבות שלא יהיה זה צודק להפעיל את המאסר על תנאי. איני סבור כי טעמים מסוג זה מתקיימים בעניין דנן (ראו והשוו לטעמים המיוחדים שנתקיימו ברע"פ 1441/14 חמיס נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]).

אף הפסיקה אליה הפנה בא כוח הנאשם, אינה מסייעת לביסוס עמדת בא כוח הנאשם. בעניין ג'ראדאדא דובר בעבירת שב"ח בנסיבות הומניטאריות (איחוד משפחות) מיוחדות וקיצוניות. נסיבותיהם של שני התיקים הנוספים שאוזכרו בטיעוני באת כוח הנאשם, כשהאחד מהם ניתן על ידי מותב זה, שונות, ודי בעיון בהם.

אני סבור כי על פי המתווה שנקבע בהלכת אלהרוש, הרי שיש ומצב בטחוני חמור יהיה בו כדי לשנות מתחם העונש

ההולם באופן שהרף הנמוך של המתחם יהיה מאסר בפועל ולא מאסר על תנאי כפי שבימים כתיקונם. אלא שגם אם אלך לשיטתו של הסניגור והרף הנמוך של המתחם יהיה מאסר על תנאי, הרי שבמקרה זה, כאשר הנאשם נדון ביום 30.3.15, דהיינו רק חמישה חודשים לפני שעבר העבירה במקרה שלפנינו, למאסר בפועל למשך 8 ימים ומאסר על תנאי בר ההפעלה בתיק זה, הרי כאילו אומר לנו הנאשם שאין לו מורא מן הדין. בנסיבות אלה, יהא זה אך מוצדק להפעיל המאסר המותנה.

בבואי לגזור עונשו של הנאשם בגדרי מתחם העונש ההולם הבאתי כשיקולים לחומרא את העובדה כי לנאשם עבר פלילי רלבנטי בגין עבירות זהות אותן ביצע האחת בשנת 2010 והאחרת בתאריך 23.3.15, כארבעה חודשים בלבד קודם שביצע העבירה נשוא תיק זה. כשיקולים לקולא התחשבתי בכך שהנאשם הודה וחסך זמן שיפוטי, במצבו הבריאותי, במצבו הכלכלי שלו ושל משפחתו ובמיוחד בכך כי נכנס לתחומי המדינה שלא כחוק מתוך כורח ומשום מצוקה כלכלית בה הוא נתון ומבלי שנשקף ממנו סיכון ביטחוני. כמו כן התחשבתי בכך כי הנאשם נעדר עבר פלילי בהקשר ביטחוני.

באיזון הראוי בין כלל שיקולים אלה, אני מוצא להפעיל כנגד הנאשם את עונש המאסר על תנאי שהושת עליו בתיק האחר ובנוסף להטיל עליו עונש של מאסר בפועל שירוצה חלקו בחופף.

ואלה העונשים אשר אני מטיל על הנאשם:

אני מורה על הפעלת המאסר על תנאי למשך חודשיים, שהוטל בתיק פלילי 53155-03-15 בבית משפט השלום ברמלה.

בגין העבירה שעבר הנאשם בתיק זה, אני משית על הנאשם חודש ימים.

שני עונשי המאסר הללו ירוצו בחופף ובמצטבר באופן שתקופת המאסר הכוללת שירוצה הנאשם הינה למשך חודשיים וארבע עשר ימים.

חודשיים מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מיום שחרור הנאשם ממאסר לא יעבור עבירה על חוק הכניסה לישראל.

לנוכח העובדה שגזרתי על הנאשם עונש של מאסר, בשים לב לנסיבותיו האישיות של הנאשם לרבות מצוקה כלכלית, אינני גוזר עונש כספי.

זכות ערעור תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ח שבט תשע"ח, 13 פברואר 2018, במעמד הצדדים.